

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สรุปผลการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาแบบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในประเด็นการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของ
นักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและมีความสมบูรณ์
ได้กำหนดผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ในประเด็นการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและมีความสมบูรณ์ ดังนี้

1. ความขยัน โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ปฏิบัติงานที่
ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สามารถปฏิบัติงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. ความประหยัด โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถเก็บออมทั้งเงิน ทรัพย์สิน
สิ่งของ ใช้สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ และทำบัญชี
รายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ

3. ความซื่อสัตย์ โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถประพฤติ ปฏิบัติด้วยความ
ซื่อตรง ประพฤติ ปฏิบัติด้วยความจริงใจ เป็นผู้ที่มีความประพฤติตรงต่อหน้าที่ เป็นผู้ที่มีความ
ประพฤติตรงต่อเวลา เป็นผู้ที่มีความประพฤติ ปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา ทั้งทางกาย วาจา และใจ

4. ความมีวินัย โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบ ปฏิบัติตามกฎหมาย
ข้อบังคับ ปฏิบัติตนอยู่ในสังคมได้ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน

5. ความสุภาพ โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีกิริยาเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ปฏิบัติ
ตนด้วยความอ่อนโยน ปฏิบัติตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย และแต่งกายสุภาพ น่ารักสมวัย

6. ความสะอาด โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนรักษาร่างกายให้ถูกสุขลักษณะ ปฏิบัติ
ตนให้เกิดความสบายใจแก่บุคคลที่ได้พบเห็น รักษาที่อยู่และสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ดูแลรักษา
ร่างกายได้อย่างถูกต้อง และรู้จักการฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ

7. ความสามัคคี โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ ปฏิบัติงาน
ด้วยความพร้อมเพรียงกัน เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และ
ช่วยเหลือกันเพื่อให้การงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์

8. ความมีน้ำใจ โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถแบ่งปันผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นได้
มีความเอื้ออาทร สละความสุขส่วนตนเพื่อส่วนรวมได้ และช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญาตาม
ความสามารถ

อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. ความขยัน โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เนื่องจากความขยันเป็นพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่องานทันทีที่ได้รับมอบหมาย โดยการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นมาบังคับการทำงานอย่างตั้งใจเต็มความสามารถ เมื่อมีอุปสรรคพยายามแก้ไขเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงโดยไม่ละทิ้งงาน เมื่อมีเวลาว่างก็มักใช้ในการทบทวนฝึกฝนสิ่งที่ได้เรียนรู้มา หรือทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น มีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่ การงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง มีความพยายามไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรครักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 15)

2. ความประหยัด โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถเก็บออมทั้งเงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ ใช้สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ และทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ เนื่องจากความประหยัดเป็นการใช้ทรัพย์สิน สิ่งทั้งหลายอย่างพอดี พอประมาณโดยการให้เกิดประโยชน์มากที่สุด การรู้จักใช้ รู้จักออมทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม (ดวงเด่น นุเรมรัมย์. 2548 : 54)

3. ความซื่อสัตย์ โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถประพฤติ ปฏิบัติด้วยความซื่อตรง ประพฤติ ปฏิบัติด้วยความจริงใจ เป็นผู้ที่มีความประพฤติตรงต่อหน้าที่ เป็นผู้ที่มีความประพฤติตรงต่อเวลา เป็นผู้ที่มีความประพฤติ ปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา ทั้งทางกาย วาจา และใจ เนื่องจากความซื่อสัตย์เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกออกทั้งกาย วาจาและใจที่มีความซื่อตรงตรงไปตรงมา ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่นทำงานสิ่งใดก็ต้องทำให้สำเร็จเป็นอย่างดี ไม่กลับกลอก มีความจริงใจต่อทุกคนจนเป็นที่ไว้วางใจของทุกคน (ชวงค์ ฉายะบุตร และมุ่งหมาย ซื่อตรง. 2548 : 7)

4. ความมีวินัย โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบ ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ปฏิบัติตนอยู่ในสังคมได้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน เนื่องจากความมีวินัยเป็นพฤติกรรมของผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร สังคม และประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ ยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม (ประเทือง กัปปิบุตร. 2552 : 26)

5. ความสุภาพ โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีกิริยาเรียบร้อย มีสัมมาคารวะ ปฏิบัติตนด้วยความอ่อนโยน ปฏิบัติตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย และแต่งกายสุภาพ น่ารักสมวัย เนื่องจากความสุภาพมีประโยชน์คือ ทำให้ต่างฝ่ายต่างเกิดความสดชื่น แจ่มใส มีความสุข ทำให้ใคร่ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน อยากช่วยเหลือกิจกรรมของกันและกัน การทำงานสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ อย่างราบรื่น ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ จะศึกษาเล่าเรียนศิลปวิทยาจากผู้ใดก็ยอมดำเนินไปได้สะดวก ทำให้เป็นคนน่ารัก มีผู้ยินดีต้อนรับเชื้อเชิญ (กรมการศาสนา. ม.ป.ป. : 238)

6. ความสะอาด โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนรักษาร่างกายให้ถูกสุขลักษณะ ปฏิบัติตนให้เกิดความสบายใจแก่บุคคลที่ได้พบเห็น รักษาที่อยู่และสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ดูแลรักษาร่างกายได้อย่างถูกต้อง และรู้จักการฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ เนื่องจาก ความสะอาดเป็นการดูแล รักษาความมีระเบียบเรียบร้อยไม่สกปรกทั้งที่บ้าน และโรงเรียน เพื่อให้เกิดความสบาย ความปลอดภัยปราศจากโรคภัยต่าง ๆ ฉะนั้นจึงต้องรู้จักทำความสะอาดในส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในบ้าน รวมทั้งวัสดุสิ่งของเครื่องใช้ให้ดูสวยงาม อยู่ในสภาพที่อยู่ตลอดเวลา (วนิษา เพชรสุวรรณ. ม.ป.ป. : 8)

7. ความสามัคคี โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ ปฏิบัติงานด้วยความพร้อมเพรียงกัน เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และช่วยเหลือกันเพื่อให้การทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ความสามัคคีไว้ว่า หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมหรือกลุ่มเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์เกิดประโยชน์ส่วนรวม ก็หมายถึง สิ่งอันเป็นประโยชน์ที่ทุกคนจะได้รับเหมือนกัน ในการทำอะไรก็ตามจำเป็น ต้องคิดถึงผู้อื่นอีกหลาย ๆ คน ไม่ใช่คิดถึงแต่ตนเองจำเป็นต้องคิดว่า สิ่งที่ทำจะให้ประโยชน์และจะให้ประโยชน์อะไรแก่ผู้อื่น ไม่ใช่คิดแต่จะทำแต่จะทำเพื่อประโยชน์ของตนเองเท่านั้น หากสิ่งที่ทำ ได้ประโยชน์แต่ส่วนรวมเกิดความเดือดร้อนหรือเสียประโยชน์ ก็ไม่ควรทำเพราะหากทำให้ส่วนรวมเสียหายมาก ๆ ตัวเองก็ยอมเสียหายหรือเสียประโยชน์ด้วย เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของส่วนรวม (ทิศนา แคมมณี และคนอื่น ๆ. 2546 : 70)

8. ความมีน้ำใจ โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถแบ่งปันผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นได้ มีความเอื้ออาทร สละความสุขส่วนตนเพื่อส่วนรวมได้ และช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญาตามความสามารถ เนื่องจากความมีน้ำใจเป็นพฤติกรรมของผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน สละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์และผู้ที่มีความเดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา ร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน (ประเทือง กัปปิยบุตร. 2552 : 26)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความประหยัดโดยการส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถใช้สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย และเก็บออมทั้งเงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ

2. สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบพัฒนาคุณธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในแต่ละสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี